

LABORATUVAR MERKEZİ HEMATOLOJİ BİRİMİ

TEST REHBERİ

2015

ÖNSÖZ

Laboratuvar altyapısını kurarak yeni taşındığımız binada, hastanemiz laboratuvarları giderek artan test çeşidi ile modern bir ortamda hastalarımıza ve doktorlarımıza hizmet vermeye devam etmektedir.

Laboratuvar Merkezi Hematoloji Biriminde bütün personeli ile birlikte kaliteyi artırmayı hedef edinmiştir.

Hastaların teşhis, tedavi ve takiplerinin yapılmasında laboratuvarların rolü inkar edilemez. Doğru ve güvenilir test sonuçlarına ulaşmak laboratuvar personelinin görevi olmakla beraber, test isteminde bulunan doktor, numuneyi alan hemşire ve laboratuvara ulaştıran görevlilere de önemli sorumluluklar düşmektedir.

Hazırlanan bu kitap ile hematolojik testlerin istenmesinden sonuçların ulaşmasına kadar geçen aşamalarda sağlık personelimize yardımcı olmayı amaçladık.

Kitabın hazırlanmasında emeği geçen, başta Necmettin Şimşek olmak üzere bütün arkadaşlarımıza teşekkür ederim.

Kitabın ilgili hasta ve çalışanlara faydalı olması dileklerimizle.....

Doç. Dr. Musa KARAKÜKÇÜ
Laboratuvar Merkezi Hematoloji Birimi Sorumlu Hekimi

İÇİNDEKİLER

1. Giriş	4
2. Hematoloji Testleri Öncesinde Hastaların Dikkat Etmesi Gereken Konular	5
3. Genel Laboratuvar Bilgileri	6
3.1. Merkez Hematoloji Laboratuvarı İşleyişi	6
3.1.1. Test Girişi	6
3.1.2. Numunelerin Alınması ve Laboratuvara Transferi	6
3.1.3. Numunelerin Laboratuvara Kabulü, Ayrıştırılması	7
3.1.4. Analiz	7
3.1.5. Sonuç Gönderme (Raporlama)	8
3.1.6. Laboratuvar Testleri Sonuç Teslim Süreleri	8
3.2. Analiz Sonucunu Etkileyen Faktörler	8
3.3. Referans Aralığı	9
3.4. Kalite Güvenliği	9
3.5. Numunelerin Alınması ve Hazırlanması	9
3.5.1. Kan Numunelerinin Alınması	9
3.6. Panik Değerler	12
3.7. Laboratuvar Numune Red Kriterleri	13
4. Hematoloji Laboratuvarında Çalışılan Testlerin Listesi	13
5. Test Ayrıntıları	16
6. Özet Test Listesi	56
7. Kısaltmalar	59
8. Ekler	60

1. GİRİŞ

Hastanelerde laboratuvar organizasyonları tüm biyolojik örneklerin laboratuvar testlerinin yapılmasını ve raporlandırılmasını sağlayan birimlerdir. Günümüzde laboratuvar çalışmalarında hedef, test isteklerinin yapılmasından sonuçların ilgili yerlere ulaşmasına kadar geçen süreyi kısaltmaktır. Bu sürenin önemli bir bölümü (%55-60) preanalitik evredir. Laboratuvar bilgi sistemi (LİS) ve Hastane Otomasyon Sistemlerinin (HOS) geliştirilmesiyle bu süreler ideal zamanlara yaklaşmıştır.

Laboratuvar akreditasyonu, laboratuvarın yetkili bir kurum tarafından uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre değerlendirilerek yaptığı tetkiklerin doğru ve güvenilir olduğunun resmen tanınmasıdır. ISO 15189 ve 17025 standartları bir laboratuvarın akreditasyonu için genel şartları açıklayan standartlardır. Hastanemizde ISO 9001:2000 toplam kalite yönetimi sistemini kurulmasıyla birlikte laboratuvar yönetim ve organizasyonu da standartın mantığına göre revize edilmiştir. Laboratuvarımız ISO 15189'a göre akreditasyon şu anda düşünce aşamasındadır.

Hastanelerde laboratuvar hizmetlerinde yaşanan sorunların önemli bir kısmı laboratuvar işleyişinin hasta ve personel tarafından yeterince bilinmemesi ve iletişim eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Test sonuçlarının eksik çıkması, kaybolması, test öncesi uyulması gereken kurallara uyulmaması, yanlış örnek kabı seçimi, yetersiz örnek alınması, yanlış test gününde hastaneye gelinmesi, eksik test girişi yapılması, kan transferlerinin laboratuvara geç yapılması vb. en çok karşılaşılan sorunlardır. Hem bu tür sorunları azaltabilmek hem de laboratuvar işleyişini başta klinisyenler olmak üzere diğer hastane çalışanlarıyla paylaşabilmek amacıyla bu laboratuvar rehberi hazırlanmıştır.

Bu rehberde Laboratuvar Merkezi Hematoloji Birimi'nin işleyişi, test profili, tetkik girişinden sonuçların gönderilmesine kadar olan süreç (LİS / HOS), laboratuvarın analitik kalite çalışmaları, testlerin çalışılma yöntemleri, çalışılma zamanları, teste göre numune türü / numune kabı seçimi, numunelerin kabul / red kriterleri, sonuçların raporlanma zamanları, normal değerleri, varsa panik değerleri ve kısaca testlerin klinik yararları hakkında bilgilere yer verildi.

2. HEMATOLOJİ TESTLERİ ÖNCESİNDE HASTALARIN DİKKAT ETMESİ GEREKEN KONULAR

Yapılan testlerden doğru sonuç elde edebilmemiz için burada belirtilenleri bütünüyle okumanız çok önemlidir. Lütfen aşağıda belirtilen konuları inceleyiniz.

*Günlük biyolojik ritim, egzersiz, açlık, diyet, ilaç alınması veya sigara kullanılması birçok laboratuvar tetkikini etkilemektedir. Bu nedenle, laboratuvar tetkikleri için **SABAH KAN VERİLMESİ** önerilir.

*Fiziksel aktivitenin testler üzerine kısa ve uzun vadeli etkileri vardır. Bu nedenle tetkik için hastanemize gelmeden önce ağır ve zorlayıcı egzersizden kaçınılmalıdır, kan vermeden önce **YARIM SAAT KADAR DİNLENMİŞ** olmanız önerilir.

*Genel olarak tüm testler için **10 – 12 SAATLİK AÇLIK** sonrası kan verilmesi laboratuvarımız tarafından önerilmektedir. Test için kan vermeye gelmeden önceki gece saat 21:00'den sonra **SU HARİÇ HİÇBİR ŞEY YEMEYİNİZ**. İhtiyaç duyduğunuz miktarda su alabilirsiniz. Laboratuvar testlerimize bir etkisi olmayacaktır. **BU SURE BOYUNCA SİGARA, ÇAY ve KAHVEDEN SAKININIZ.**

*Birçok ilaç laboratuvar testlerini değişik biçimlerde etkileyebilmektedir. Kullandığınız ilaçlar hakkında doktorunuzdan bilgi isteyiniz. Düzenli kullandığınız ilaçlar var ise, doktorunuz almamanızı söylemediği sürece kesinlikle günlük düzeninizi bozmaksızın ilaçlarınıza devam ediniz.

*Ayrıca kanın hemolizli (kırmızı kan hücrelerinin parçalanmış olması) bulanık, (yüksek şilomikron düzeyi) ve ikterik (yüksek bilirubin düzeyi) olması laboratuvarımızda yapılan tüm testlerin ölçümünü etkileyeceğinden sonuçların bu özellikler göz önünde bulundurularak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle hastalara önerilerimiz;

*Hematolojik laboratuvar tetkikleri için 10 – 12 saatlik açlık sonrası sabah kan verilmesi

*Tetkik için hastanemize gelmeden önce ağır ve zorlayıcı egzersizden kaçınılması, kan vermeden önce yarım saat kadar dinlenilmesi

*Gece saat 21:00'den sonra su hariç hiçbir şey yenilip içilmemesi

*Düzenli kullanılan ilaçlar var ise doktora danışılmasıdır.

3. GENEL LABORATUVAR BİLGİLERİ

3.1. LABORATUVAR MERKEZİ HEMATOLOJİ BİRİMİ'NİN İŞLEYİŞİ

3.1.1. Test Girişleri

Testlerin girişinin yapılabilmesi için, servis ve polikliniklerden hekimin, hematoloji laboratuvarı istem belgesindeki (bkz **istem belgesi**) istenilen testleri işaretlemesi ve kaşelemesi gerekmektedir. Test girişleri istem yapan ilgili poliklinik, servis ve acil servis sekreterleri tarafından hastane otomasyon sisteminde (HOS) hasta sayfasında yer alan "tetkik" menüsü seçilerek yapılır. Test seçimi tamamlandıktan sonra hastalar istem belgeleri ile birlikte poliklinikten ilgili laboratuvar kayıt ve örnek alma birimine yönlendirilir. Test girişleri ve kanların barkodlanması örnek alma birimleri ve laboratuvar kayıt biriminde yapılır. Acil biriminde ve servislerde test girişleri bölüm sekreterince yapılır.

Dikkat: Testlerin tam ve zamanında çıkması için tetkik girişleri tam eksiksiz olmalıdır. Tetkik girişleri onaylandıktan sonra test eklenmemelidir. Çünkü onay sonrası işaretlenen testler laboratuvar bilgi sistemi (LİS) tarafından görülmeyecektir. Onay sonrası her yeni test isteği için yeni bir HOS girişi ve LİS kaydı yapılması gerekir. Bu işlemten sonra eğer örnek laboratuvarında ise laboratuvarı telefonla arayarak eklenen test ve yeni giriş hakkında bilgi verilebilir.

3.1.2. Numunelerin alınması ve laboratuvara transferi

Polikliniklerden yapılan test isteklerinin LİS'e kaydı yapıldıktan sonra kan örneği için testlere göre uygun örnek tüpü seçimi yapılır, seçilen tüplere barkod etiketler yapıştırılır. Hastalara sonuçların ne zaman çıkacağı ve sonuçlarını nereden alabileceği bilgileri verilir. İlgili polikliniğin örnek alma birimlerinde kan alma işlemi gerçekleştirilir. Bebek kan alma işlemi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniği ve servislerde ilgili doktor tarafından alınmaktadır.

Servisler ve acilde hastaların örnekleri kendi birimlerinde alınır. Test istekleri HOS'a girildikten sonra ilgili laboratuvara kayıt (LİS) ve örnek kaplarına barkod etiketi yapıştırılması için posta ya da pnömatik sistem yardımıyla ilgili örnek alma birimine gönderilir. Örnek alma ve transferinde ne kadar hızlı davranılırsa sonuçlar daha kısa sürede çıkacaktır.

Damar yolu açık hastalarda kan alma için hastanın diğer kolu kullanılmalıdır. Tıkanmaması için heparinize edilen kateterlerden koagülasyon testleri için kan alınmamalıdır. Kan alma işlemi poliklinikte hemşireler, servislerde ise intörn ve asistanlar tarafından yapılmaktadır. Özellikle intörn ve asistanların servis değişiminden sonra test örneklerinin alımı ve transferi konusunda ilgili servis sorumlularınca bilgilendirilmesi olabilecek aksaklıkların giderilmesi açısından önemlidir.

3.1.3. Numunelerin laboratuvara kabulü, ayrıştırılması

Kan örnekleri laboratuvara gelince, LİS girişi kontrol edilir. LİS’den yapılan test isteklerine bakılarak örnek kabının uygunluğu, örnek miktarı (tüpteki işaretli çizgiye kadar alınıp alınmadığı), pıhtılaşma, barkodlama vb. kontrolü yapılır.

TÜP TANIMI		UYGUN ALIM ÖRNEĞİ	~~XXXXXXXXXX~~	~~XXXXXXXXXX~~	DOĞRU BARKOT YAPIŞTIRMA		HATALI BARKOT YAPIŞTIRMA
					ÖN YÜZ	ARKA YÜZ	
1.TÜP K EDTA 'lı tüp : (Mor Kapaklı Tüp) Hemogram ve Sedimantasyon çalışmaları için, aynı tüpe 2 cc tam kan alınmalıdır. (Kan Alındıktan Sonra tüp 5-6 kez yavaşça ters-yüz edilir)							

Kabul edilen örneklerden serum veya plazmada çalışılacak testler için olanlar santrifüj edilir. Santrifüj süresi ve hızı testlere göre değişiklik gösterebilir. Santrifüj sonrası hemolizli, aşırı lipemik ve ikterik olan örnekler çalışılmaz. Hastadan tekrar kan alınması için kan alma birimi, acil veya servisler bilgilendirilir. Ayrıca LİS ortamında hasta sonuç sayfasına numune red sebebi belirtilir.

3.1.4. Analiz

Cihazları kullanarak yapılan analizlerden önce cihazların kontrolü ve “internal kalite kontrol” çalışmaları gerçekleştirilir. Sonuçlar kabul edilebilir değerlerde ise hasta örnekleri çalışılmaya başlanır. Sonuçlar “geçersiz” olarak değerlendirilirse çalışma başlatılmaz ve cihaz ile ilgili bakım ve kalibrasyonlar gerçekleştirilir. Cihaz kontrolleri tamamlandıktan sonra, hasta örnekleri çalışılır. Cihazlar tamamladığı analizlerin sonuçlarını otomatik olarak LİS’e gönderir. LİS’de hastaların tüm sonuçları toplanır, bu sonuçlar değerlendirilir, uygun bulunan sonuçlar onaylanır. Uygun olmayan testler, sebebi araştırılarak (numunenin göz ile değerlendirilmesi, vb) yeniden çalışılır. Acil örnekler rutinden ayrı olarak hemen çalışılır ve analiz sonuçları bekletilmeden onaylanır.

Panik değerler listesine ait bir test sonucu bulunursa, analiz süreci gözden geçirilerek test tekrarlanır. Tekrar sonuçları da panik değer listesinde ise, testi isteyen hekime bilgi verilir. Test sonucu hastanın kliniği ile örtüşmüyorsa hastadan yeni örnek alınarak analiz tekrarlanır.

Üyesi olduğumuz eksternal kalite kontrol programının belirlediği takvim günlerinde program dahilinde olan testler için eksternal kalite kontrol serumları hasta testleriyle birlikte çalışılır. Laboratuvarımızda çalışılan testlerden 22 parametre Tam Kan Sayımı, Sedimantasyon, Koagülasyon testlerinin tamamı, İnvitro Kanama zamanı ve Kapiler

Elektroforez ile Hb Varyantları miktar tayini testleri eksternal kalite kontrol programına dahildir.

3.1.5. Sonuç Gönderme (Raporlama)

Test sonuçları LİS' de onaylandığı zaman poliklinik, acil ve servislerdeki bilgisayarlarda hasta sayfasında görülebilir. Test sonuçlarının yazıcı çıktıları da hastanın muayene olduğu birim sekreterleri tarafından hastaya verilir.

3.1.6. Laboratuvar Testleri Sonuç Teslim Süreleri

Laboratuvarımızda yapılan Tam Kan Sayımı, Periferik Boyama, Retikülosit Boyama ve Sayımı,BOS'ta hücre sayımı, Kemik İliği Wright ve Giemsa boyası, Sedimentasyon testler aynı günde verilmektedir.

Koagülasyon testlerinden PT, aPTT, TT, Fibrinojen, D-Dimer, ATIII, Miks test, İnvitro Kanama zamanı, testlerinin sonuçları da aynı günde verilmektedir. Protein C, Protein S, APC resistansı, Lupus Antikoagülan(Tarama+Doğrulama), Faktör (II,V, VII VIII,IX,X,XI,XII,XIII), Faktör İnhibitör(VIII,IX, Diğer Faktör) ve VWF (Ag, Ricof) testlerinde ise kullanılan reaktifin ambalaj test miktarına ve stabilitesine bağlı olarak randevu verilmektedir.

Hematoloji testlerinden Asit Ham, Kriyoglobulin, Methemoglobin miktar tayini, Glikoz-6-Fosfat Dehidrogenaz, Piruvat Kinaz enzimleri miktar tayinleri, Oraklaşma Testi, Sudan Black B, PAS, Peroksidaz, , Hemoglobin H Boyaları ve Trombosit Agregasyon testleri (ADP, Kollojen, Ristocetin) veİnvitro İlaç Duyarlılığı Tesleri (Clopidogrel, Aspirin) için sonuç aynı günde verilmektedir. Selüloz Asetat ve Kapiler Elektroforez ile A2,F,S,C,D,E miktar tayinleri ve testlerinde ise kullanılan reaktifin ambalaj miktarına ve reaktifin stabilitesine bağlı olarak randevu verilmektedir.

NOT: Yukarıda belirtilen sonuç verme süreleri olağandışı durumlarda bazen değişebilir

(yetersiz ve yanlış numuneler, otomasyon problemleri vb.).

3.2. ANALİZ SONUCUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Güvenilir ve tıbbi açıdan değerlendirilebilir sonuç elde edebilmek için sadece doğru transport ve doğru analiz yeterli değildir. Analiz sonuçlarını etkileyen faktörler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Analiz sonuçlarını etkileyen faktörler

Değişmeyen faktörler	Değişen faktörler	Endojen faktörler	Eksojen faktörler
<ul style="list-style-type: none"> • Cinsiyet • Irk • Kalıtım	<ul style="list-style-type: none"> • Beslenme • Alkol • Vücut ağırlığı • Kas dokusu • Aktivite • Pozisyon • Günlük ritm • İlaçlar • Gebelik	<ul style="list-style-type: none"> • Hemoglobinemi • Bilirubinemi • Hiperlipemi	<ul style="list-style-type: none"> • Farmakoterapi • Antikoagülanlar • Bakteriyel kontaminasyon

3.3. REFERANS ARALIĞI

Testler için belirtilen referans aralığı sağlıklı bireylerden elde edilen değerlerin %95’ini içeren grubu temsil eder ve test sonucunu değerlendirmek için genel bir baz oluşturur. Çeşitli faktörlere bağlı olarak bu değerler hastadan hastaya varyasyonlar gösterebilir. Analiz yönteminin değiştiği durumlarda metoda bağlı olarak referans aralığı da değişebilir.

3.4. KALİTE GÜVENLİĞİ

İç kalite kontrol programı uygulaması ile her gün iki seviyeli (Normal ve Düşük) kontrol örnekleri çalışılarak günlük ve günler arası performans denetlenmektedir.

Dış kalite kontrol programı uygulamasında ise, analizi yapılan dış kalite kontrol örnekleri dünyanın her yerinden bu programa katılmış çok sayıda laboratuvarın sonuçları ile karşılaştırılır ve gerçek değere uygunluk denetlenir.

Laboratuvarımız kalite güvenliği için CAP (Tam Kan Sayımı ve Koagülasyon), LABQUALİTY (Varyant), UKNEQAS gibi uluslar arası düzeyde çok sayıda laboratuvarın katıldığı dış kalite kontrol programlarına katılmaktadır.

Sonuçların Klinik Uyumluluğu

Test istem formuna veya LIS’ in ilgili bölümüne hasta ile ilgili bilgilerin yazılması bulguların değerlendirilmesi açısından çok değerlidir.

Klinik tablo ile uyumsuz olduğu düşünülen sonuçlarda laboratuvar ile mutlaka temasa geçilmelidir. Hasta örnekleri her zaman taze çalışılması en ideal çalışma olmakla birlikte numune tekrarı olamayacağı durumlar düşünülerek; Tam kan sayımı birimizde 24 Saat, koagülasyon birimizde gün içinde ve hematolojik testlerin yapıldığı birimizde ise testin özelliğine göre saklandığı için, gerektiğinde testler aynı örnekte tekrarlanabilmekte yada yeni testler eklenerek yeniden değerlendirme yapmak mümkün olabilmektedir.

3.5. NUMUNELERİN ALINMASI VE HAZIRLANMASI

3.5.1. Kan Numunelerinin Alınması

Venöz Kan Alımı

- Açlık gerektiren testler için 8-12 saat açlık gerekir.
- İlaç tedavisinin sürdüğü durumlarda örneğin alınması sabah ilaç alımından önce yapılmalıdır.
- Kan alımı esnasında hasta yatar veya oturur pozisyonda olmalıdır.
- Prognoz izlenmesi için istenen testlerle ilgili kan örnekleri hastadan her zaman aynı pozisyonda alınmalıdır.
- İğne ucu mümkün olduğu kadar geniş seçilmelidir.
- Turnike kolda 30 saniyeden fazla sıkılı kalmamalıdır.
- Turnike iğnenin başarılı bir şekilde damara yerleştirilmesinden sonra çözülmelidir.
- Enjektör ile kan alımı esnasında kanın tüpe kuvvetli aspirasyonundan kaçınılmalıdır.

Kan alımı şu sıra ile yapılmalıdır:

-Kan kültürü

-Antikoagülsüz düz kan

-Koagülasyon testleri için antikoagülanlı tam kan

-Hematoloji testleri için antikoagülanlı tam kan

- Antikoagülan içeren vakumlu tüplere kan alımı sırasında kanın işaretli çizgiye kadar dolmasına özellikle dikkat edilmelidir.
- Antikoagülan içeren tüplere kan alındıktan sonra tüp yavaşça alt üst edilerek özenle karıştırılmalıdır. Kesinlikle çalkalama yapılmamalıdır.

EDTA'lı tam kan

Tüp: Mor kapaklı cam (K3EDTA) tüp

- 2 ml tam kan mor kapaklı EDTA'lı tüplere alınır. Tüplerin içerisinde pıhtı oluşmaması için kan alınır alınmaz tüp 5-6 kez **yavaşça** alt üst edilerek karıştırılır. **Çalkalama işleminden kesinlikle kaçınılmalıdır.**
- Kan alımı esnasında kanın işaretli çizgiye kadar doldurulmasına özellikle dikkat edilmelidir.
- Kan tam olarak tüp üzerindeki işaretli çizgiye kadar alınmamış veya tüpün içerisinde pıhtı oluşmuş ise yeniden örnek alınmalıdır!

Sitratlı tam kan

Tüp: Mavi kapaklı sitratlı tüp

- Kan örneği 9:1 oranında sodyum sitrat içeren mavi kapaklı tüplere alınır.
- Venöz kan alımı esnasında damara ilk seferde zorlamadan girilmeli, turnike çok sıkı olmamalıdır. Eğer kan yavaş ve zorlama ile geliyor ise diğer koldan tekrar doğru kan örneği alınmalıdır.
- Kan örneğinin sodyum sitrat ile karışabilmesi için tüpler işaretli çizgiye kadar tam olarak doldurulmalı ve 5-6 kez çok **yavaşça** altüst edilerek kanın antikoagülan ile tam teması sağlanmalıdır.
- **Hirudinli tam kan**
- **Tüp:** Beyaz kapaklı hirudinli tüp
- Kan beyaz kapaklı Hirudinli tüpe alınır.
- Venöz kan alımı esnasında damara ilk seferde zorlamadan girilmeli, turnike çok sıkı olmamalıdır. Eğer kan yavaş ve zorlama ile geliyor ise diğer koldan tekrar doğru kan örneği alınmalıdır
- **Hemolizli örnek kesinlikle kabul edilmez.**
- Koagülasyon testleri için alınan sitrat plazma örneği **en geç 2 saat içerisinde** test edilmelidir. Bu nedenle etiket üzerine örnek alınış saati not edilmelidir.
- Kan örneğinin hirudin ile karışabilmesi için tüpler işaretli çizgiye kadar tam olarak doldurulmalı ve 5-6 kez çok **yavaşça** altüst edilerek kanın antikoagülan ile tam teması sağlanmalıdır.

Kan Örneklerinin korunması

Kan alımı sonrasında numune direk olarak güneş ışığı almayacak şekilde pıhtılaşma süreci bitene dek oda ısısında bekletilir. Bu süre genellikle 20-25 dakika kadardır. Bu süre sonrası serumun santrifüj ile pıhtıdan ayrılması gerekir. Örneğin tam kan, sitratlı tam kan, EDTA'lı tam ve hirudinli tam kan olarak uzun süre bekletilmesi, örnekteki elektrolit konsantrasyonlarında, enzimlerin aktivitesinde, hematoloji ve pıhtılaşma parametrelerinde çeşitli değişikliklere yol açar.

Uygun numune toplanması ile ilgili genel prensipler:

1. Numuneyi temin etmek için doğru anatomik bölge seçilmelidir. Endojen mikrobiyal flora ile kontaminasyonu önlenmelidir.
2. Numune uygun teknik ve steril ekipmanla toplanmalıdır. Aseptik teknikler uygulanmalıdır.
3. İnfeksiyonun akut safhasında antibiyotik tedavisi başlanmadan alınmalıdır. Başlanmış ise numune yeni antibiyotik dozu verilmeden hemen önce alınmalı ve laboratuvar bilgilendirilmelidir.
4. Numune etkenin canlılığını koruyacak ve çevrenin biyolojik güvenliğini sağlayacak bir taşıma kabına aktarılmalıdır. Üzerine hasta adı, soyadı, numunenin alındığı tarih ve saat kaydedilmelidir.
5. Numunenin kaynağı ve/veya özel bölge hem istem formu hem de numune kabı üzerinde açık ve doğru olarak tanımlanmalıdır.
6. Numunenin laboratuvara hızla ulaşması, saklanacaksa saklama koşullarının uygun olması sağlanmalıdır.
7. Numune miktarı yeterli olmalıdır. Aksi halde hatalı negatif sonuçlara neden olur.

Numunelerin nakli:

1. Tüm numunelerin nakli hemen hiç beklenilmeden yapılmalıdır.
2. Herhangi bir nedenle hemen nakledilemiyorsa 2-8 °C'de buzdolabında saklanmalıdır.

3.6. PANİK DEĞERLER

Panik değerler listesi, laboratuvarında çalışılan testlerden belirlenen referans aralığı dışında ve hasta için riskli olabilecek değerlerinin belirlenmesi sonucu oluşturulan listedir. Bu listenin amacı hasta güvenliğini tehlikeye atabilecek sonuçlar elde edildiğinde ilgili hekime acil bildirilmesidir.

Uygulamada; panik değerler elde edildiğinde laboratuvarında onaylama yapılırken o hastaya ait panik değer bildirim tablosu ekrana gelir. Bu durumda test tekrar edilir sonuç aynı ise test onaylanır. Test onaylandıktan sonra istem yapan hekime panik değer olarak otamasyonda bildirilir. Hekim bu panik değer bildirimini onaylamadan başka işleme devam edemez.

Hematoloji laboratuvarlarına ait panik değerler aşağıdaki tablolarda görülmektedir.

Tablo 3: Hematoloji Laboratuvarı Panik Değerler Listesi

TEST	Düşük	Yüksek
Hematokrit (Yetişkin)	< % 21	> % 65
Hematokrit (Yeni doğan)	< %33	> %70
Hemoglobin (Yetişkin)	≥6,5 g/ dL	> 21 g/ dL
Hemoglobin(Yeni doğan)	< 9.5 g/ dL	>22 g/ dL
WBC	< 1.0 10 ³ /mm ³	> 35 10 ³ /mm ³
Trombosit sayısı	< 20 10 ³ /mm ³	> 1.000 10 ³ /mm ³
INR	-	≥ 5,5
PT(sn)	-	> 35 sn
aPTT	-	> 120 sn
Fibrinojen	< 75 mg/ dL	> 700 mg/ dL

3.7. LABORATUVAR NUMUNE RED KRİTERLERİ

1. Hasta adı ve soyadının bulunmadığı, örnek tanımının yapılmadığı, hatalı yapıldığı veya istem formu ile örnek kabındaki bilgilerin uyumsuz olduğu durumlarda numune kabulü yapılmaz. Ayrıca barkodu olmayan numuneler laboratuvara kabul edilmez. Sistem arızası olduğunda, servis sorumlusunun laboratuvarı bilgilendirmesi dahilinde acil testler çalışılır.

2. Belirtilen çizgiden az veya çok alınmış ve uygun tüplere alınmayan numuneler laboratuvara kabul edilmez; servis ve polikliniklerden yeni numune istenir.

3. Hemolizli kanlar laboratuvara kabul edilmez.

4. Lipemik, ikterik numuneler geldiğinde LİS' in açıklama kısmında belirtilir

5. Barkod tüp üzerine uygun şekilde yapıştırılmamışsa, altında isim olup olmadığı kontrol edilir ve yeni barkod basarak kabul yapılır.

6. Tüp içindeki numune miktarı yeterli değilse numune kabul edilmez.

7. Pıhtılı numuneler kabul edilmez.

8. Test istem formlarına hasta ile ilgili klinik bilgi mutlaka yazılmalıdır.

9. Laboratuvara uygun transfer koşullarında gelmeyen örnekler kabul edilmez.

10. Önerilen sürelerin dışında bekletilmiş örnekler laboratuvara kabul edilmez.

11. Bir başka materyalle kontamine örnekler (heparin bulaşmış sitratlı kan gibi) reddedilir.

4. HEMATOLOJİ LABORATUVARINDA ÇALIŞILAN TEST LİSTESİ

TAM KAN SAYIMI TESTLERİ

- 65001. Tam Kan Sayımı (CBC)
- 65002. Periferik Yayma Boyama
- 65003. Retikülosit Boyama
- 65004. Retikülosit Sayımı
- 65005. Sedimentasyon

- 65006. Kemik İliği Boyaması (Wright ya da Giemsa)
- 65007. BOS 'ta Hücre sayımı

HEMATOLOJİ TESTLERİ

- 65008. Asit-Ham Testi
- 65010. Kriyoglobulin Testi
- 65011. Methemoglobin Miktar Tayini Testi
- 65012. Osmotik Frajlite Testi
- 65013. Glukoz-6-Fosfat Dehidrogenaz Testi
- 65014. Piruvat Kinaz Testi
- 65015. Oraklaşma Testi
- 65016. Hemoglobin Elektroferesi (A2,F,S,C,D,E) (Kapiller ve Selüloz Asetat ile)
- 65017. Hemoglobin H Boyası
- 65018. Sudan Black B Boyası
- 65019. PAS Boyası
- 65020. Peroksidaz Boyası
- 65042. İnvitro Kanama Zamanı (Kollajen Epinefrin, Kollajen ADP)
- 65043. Trombosit Agregasyon Testi
- 65044. ADP
- 65046. Kollajen
- 65047. Ristosetin

İNVİTRO İLAÇ DUYARLILIĞI

- 65053 Aspirin Duyarlılığı
- 65054 Clopidogre Duyarlılığı

KOAGÜLASYON TESTLERİ

- 65023. Protrombin Zamanı (PT) -INR
- 65024. Aktive Parsiyel Tromboplastin Zamanı (aPTT)
- 65025. Trombin Zamanı (TT)
- 65026. Fibrinojen
- 65027. D-Dimer
- 65028. Antitrombin III
- 65029. Miks Test
- 65030. Protein C
- 65031. Protein S
- 65032. APC Resistansı
- 65033. Lupus Antikoagülan (Tarama+Doğrulama)

- **650401. Faktör II**
- **65034. Faktör V**
- **650402 Faktör VII**
- **65035. Faktör VIII**
- **65036. Faktör IX**
- **65037. Faktör X**
- **65038. Faktör XI**
- **650403 Faktör XII**
- **65039. Faktör XIII**
- **65048. Von Willebrant Faktör (Antijenik+Ricof)**
- **65057. Koagülasyon Faktör VIII İnhibitör Tayini**
- **65058. Koagülasyon Faktör IX İnhibitör Tayini**
- **65059. Koagülasyon Faktör İnhibitör Tayini (VIII, IX harici bütün Diğer İnhibitörler**

5. LABORATUVARIMIZDA ÇALIŞILAN TESTLERİN AYRINTILARI

TEST ADI LAB KODU	CBC, TAM KAN SAYIMI 65001
SİNONİM	CBC, Hemogram
KLİNİK KULLANIM ALANI	Hematolojik hastalıklar, hemorajiler, akut ve kronik enfeksiyonlar, ameliyat öncesi vb. durumlarda kullanılır. Hastanın genel sağlık durumu hakkında bilgi verir.
NUMUNE KABI	Mor kapaklı EDTA'lı tüp, Tüpteki işaretli yere kadar kan alınmalıdır
NUMUNE TÜRÜ	EDTA'lı Tam Kan
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	örnek miktarının tüpün üzerinde belirtilen düzeyde olmaması, örneğin pıhtılı ve/veya hemolizli olması, uygun tüpe kan alınmaması
METOD	Tam kan Sayım Cihazı
SAKLAMA ŞARTLARI	4°C 24 Saat
REFERANS ARALIKLARI	Sonuç raporunda belirtiliyor
İLİŞKİLİ TESTLER	Periferik yayma, Hemoglobın, Hematokrit, RBC, WBC, Trombosit sayısı

TEST ADI LAB KODU	PERİFERİK YAYMA BOYAMA 65002
SİNONİM	Formül Lökosit
KLİNİK KULLANIM ALANI	Eritrosit, Lökosit ve Trombosit morfolojisinin değerlendirilmesinde kullanılır.
NUMUNE KABI	Mor kapaklı EDTA'lı tüp, tüpteki işaretli yere kadar kan alınmalıdır
NUMUNE TÜRÜ	EDTA'lı Tam Kan
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Pıhtılı ve/veya hemolizli olması, uygun tüpe kan alınmaması
METOD	Wright – Giemsa boyama
SAKLAMA ŞARTLARI	4°C 24 Saat
REFERANS ARALIKLARI	
İLİŞKİLİ TESTLER	Periferik yayma, Hemogloblin, Hematokrit, RBC, WBC, Trombsit sayımı

TEST ADI LAB KODU	RETİKÜLOSİT BOYAMA 65003
------------------------------	-------------------------------------

SİNONİM	
KLİNİK KULLANIM ALANI	Retikülositler, kemik iliğinden periferik dolaşıma salınmış immatür çekirdeksiz eritrositlerdir. Eritropoezi artırdığı durumlar ve anemilerin tedavisi sırasında retikülosit sayısı artarken, aplastik anemi, renal hastalıklar, kronik hastalık anemisi, megaloblastik ve demir eksikliği anemisinde retikülosit sayısı düşer.
NUMUNE KABI	Mor kapaklı EDTA'lı tüp, tüpteki işaretli yere kadar kan alınmalıdır
NUMUNE TÜRÜ	EDTA'lı Tam Kan
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Pıhtılı ve/veya hemolizli olması, uygun tüpe kan alınmaması
METOD	Brillan Krezil Blue ile vital boyama
SAKLAMA ŞARTLARI	4 °C 2-3 gün
REFERANS ARALIKLARI	
İLİŞKİLİ TESTLER	Periferik yayma, Hemoglobin, Hematokrit, RBC, WBC, Trombosit sayımı

TEST ADI LAB KODU	RETİKÜLOSİT SAYIMI 65004
------------------------------	-------------------------------------

SİNONİM	
KLİNİK KULLANIM ALANI	Retikülositler, kemik iliğinden periferik dolaşıma salınmış immatür çekirdeksiz eritrositlerdir. Eritropoezi artırdığı durumlar ve anemilerin tedavisi sırasında retikülosit sayısı artarken, aplastik anemi, renal hastalıklar, kronik hastalık anemisi, megaloblastik ve demir eksikliği anemisinde retikülosit sayısı düşer.
NUMUNE KABI	Mor kapaklı EDTA'lı tüp, tüpteki işaretli yere kadar kan alınmalıdır
NUMUNE TÜRÜ	EDTA'lı Tam Kan
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Pıhtılı ve/veya hemolizli olması, uygun tüpe kan alınmaması
METOD	Volüm konduktivite ve laser saçılma(metilen blue ile)
SAKLAMA ŞARTLARI	4 °C 2-3 gün
REFERANS ARALIKLARI	
İLİŞKİLİ TESTLER	Periferik yayma, Hemogloblin, Hematokrit, RBC, WBC, Trombosit sayımı

TEST ADI LAB KODU	SEDİMENTASYON 65005
------------------------------	--------------------------------

SİNONİM	ESR
KLİNİK KULLANIM ALANI	İnflamatuar hastalıklar, akut ve kronik enfeksiyonlar, temporal arterit, maligniteler, romatoid hastalıklar, otoimmün hastalıkların tanı ve takibinde kullanılır.
NUMUNE KABI	Mor kapaklı EDTA'lı tüp, tüpteki işaretli yere kadar kan alınmalıdır
NUMUNE TÜRÜ	EDTA'lı Tam Kan
NUMUNE MİKTARI	Tüpün üzerindeki işaretli yere kadar
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Pıhtılı, lipemik, hemolizli, uzun süre beklemiş numuneler Tüpteki kan miktarının gerekenden az yada fazla olması
METOD	ALIFAX
SAKLAMA ŞARTLARI	Elde edilen plazma oda ısısında (20±5°C) de en fazla 8 saat saklanabilir.
REFERANS ARALIKLARI	E : 0 – 20 mm/saat K : 0 – 20 mm/saat
İLİŞKİLİ TESTLER	CRP, ANA, RF

TEST ADI LAB KODU	ASİT HAM 65008
------------------------------	---------------------------

SİNONİM	Asit Hemoliz Testi, Asit Serum Testi, Paroksizmal noktürnal hemoglobinüri testi, PNH testi.
KLİNİK KULLANIM ALANI	Eritrositlerin komplemana karşı hassasiyeti ölçülmektedir. Paroksizmal noktürnal hemoglobinüri (PNH) tanısında kullanılır. Bu testte, asidifiye edilmiş hasta ve kontrol serumları, hastanın eritrositleri ile inkübe edilir. Asit ortam kompleman sisteminin aktivasyonunu kolaylaştırarak hastalarda hemoliz meydana gelmesini neden olur.
NUMUNE KABI	Heparinize enjektör, sarı kapaklı jelli tüp
NUMUNE TÜRÜ	Hastadan ve aynı kan grubundan sağlıklı bir kişiden heparinli kan ve serum.
NUMUNE MİKTARI	Hasta ve sağlıklı kişiden 3 ml heparinli kan ve sağlıklı bir kişiden 15 ml düz kan
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Randevu ile çalışılmaktadır
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Numunelerin pıhtılı ve hemolizli olması.
METOD	Kalitatif tüp yöntemi
SAKLAMA ŞARTLARI	Taze çalışılır
REFERANS ARALIKLARI	Negatif
İLİŞKİLİ TESTLER	Flow cytometri CD 55 – CD 59

TEST ADI LAB KODU	KRİYOGLOBULİN 65010
------------------------------	--------------------------------

SİNONİM	
KLİNİK KULLANIM ALANI	Reynaud benzeri semptomu olan hastalarda Kryoglobulinemi tanısında kullanılır. Neoplastik hastalıklar, akut ve kronik enfeksiyonlar ve kollajen doku hastalıklarında serum kryoglobulin miktarı artar.
NUMUNE KABI	Sarı kapaklı jelli tüp
NUMUNE TÜRÜ	4-6 saatlik açlık sonrası numune alınmalıdır. Jelli tüpe alınan kan koagülasyon tamamlanıncaya kadar 37 °C su banyosunda bir süre bekletilmeli, daha sonra santrifüj edilerek serum ayrılmalıdır.
NUMUNE MİKTARI	3ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Aynı gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Dört gün sonra
NUMUNE RED SEBEBİ	Numunelerin pıhtılı ve hemolizli olması.
METOD	Presipitasyon
SAKLAMA ŞARTLARI	Taze çalışılır
REFERANS ARALIKLARI	Negatif
İLİŞKİLİ TESTLER	Protein elektroforezi

TEST ADI LAB KODU	METHEMOGLOBİN MİKTAR TAYİNİ 65011
------------------------------	--

SİNONİM	Met Hb, Hb M
KLİNİK KULLANIM ALANI	Konjenital ve kazanılmış methemoglebinemi tanısında kullanılır. Karbon monoksit zehirlenmesi, benzokain, nitrogliserin, lidokain, nitratlar, fenasetin, sülfonamidler ve radyasyon methemoglobin düzeyinde artışa neden olur.
NUMUNE KABI	Mor kapaklı tüp ya da heparinize enjektör.
NUMUNE TÜRÜ	Heparinli ya da EDTA'lı tam kan
NUMUNE MİKTARI	1ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Numunenin pıhtılı veya hemolizli olması
METOD	Spektrofotometrik
SAKLAMA ŞARTLARI	Oda ısısı yada 2-8 °C 5 gün
REFERANS ARALIKLARI	Erişkinde <%1 1 yaşın altında <%1,5
İLİŞKİLİ TESTLER	Hemoglobin elektroferesi

TEST ADI LAB KODU	OSMOTİK FRAJİLİTE TESTİ (İnkübasyonlu) 65012
------------------------------	---

SİNONİM	Eritrosit fragilitesi
KLİNİK KULLANIM ALANI	Hereditör sferositoz, hereditör stomasitozis, hemolitik anemiler, mekanik travmalar(ör.prostetik kalp kapakçığı) ve enzim eksikliklerinde ozmotik fragilite artar. Hipokromik –mikrositik anemilerde (ör.demir eksikliği anemisi, talasemiler), karaciğer hastalıkları polistemia vera, splenektomi sonrası ve leptospirozisde ise ozmotik fragilite azalır.
NUMUNE KABI	Heparinize enjektör
NUMUNE TÜRÜ	Heparinli kan
NUMUNE MİKTARI	3ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	24 saat
SONUÇ VERME ZAMANI	Ertesi gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Numunenin pıhtılı veya hemolizli olması
METOD	Kantitatif tüp yöntemi
SAKLAMA ŞARTLARI	Oda ısısında 2 saat
REFERANS ARALIKLARI	2.3.4. tüpte hemoliz görüldüğünde ozmotik fragilite artmış 5.6.7. tüpte hemoliz varsa ozmotik fragilite normal 8.tüp ve üzerinde hemoliz varsa ozmotik fragilite azalmış denilir.
İLİŞKİLİ TESTLER	G6PD, Piruvat kinaz enzimleri

TEST ADI LAB KODU	GLUKOZ 6-FOSFAT DEHİDROGENAZ 65013
------------------------------	---

SİNONİM	G6PD
KLİNİK KULLANIM ALANI	G6PD eksikliğine bağlı olarak gelişen hemolitik anemilerin tanısında kullanılır. Genç eritrositlerde G6PD aktivitesi yüksek olduğundan, hemolitik epizot sonrasında eksikliğin belirlenmesi genellikle mümkün olmaz. İlaç kaynaklı hemoliz veya akut bakteriyel ve viral enfeksiyonlar ile metabolik hastalıklara bağlı hemolizin değerlendirilmesinde kullanılır.
NUMUNE KABI	Mor kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	EDTA'lı tam kan
NUMUNE MİKTARI	1 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Numunenin pıhtılı veya hemolizli olması
METOD	Spektrofotometrik, kinetik ya da spot
SAKLAMA ŞARTLARI	2-8 °C 15 gün
REFERANS ARALIKLARI	Spot : Normal Kinetik : 4,6-13,5(U/g Hb)
İLİŞKİLİ TESTLER	Osmotik farajilite, Tam kan sayımı

TEST ADI LAB KODU	PİRUVAT KİNAZ 65014
------------------------------	--------------------------------

SİNONİM	PK
KLİNİK KULLANIM ALANI	Piruvat kinaz eksikliği konjenital non – sferositik hemolitik anemiye neden olur. Ayrıca Akut myokard infarktüsü, kas hastalıkları, Duchenne musküler distrofi ve egzersizde piruvat kinazda artışa neden olur.
NUMUNE KABI	Mor kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	EDTA'lı tam kan
NUMUNE MİKTARI	1 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Numunenin pıhtılı veya hemolizli olması
METOD	Spektrofotometrik, kinetik ya da spot
SAKLAMA ŞARTLARI	2-8 °C 15 gün
REFERANS ARALIKLARI	Spot : Normal Kinetik : 37°C 41-152 U/g Hb
İLİŞKİLİ TESTLER	Osmotik farajilite, Tam kan sayımı

TEST ADI LAB KODU	ORAKLAŞMA 65015
------------------------------	----------------------------

SİNONİM	SİCKLİNG
KLİNİK KULLANIM ALANI	Orak hücreli anemi tanısında kullanılır. HbS (>%25 olduğu durumlar) ve oraklaşmaya neden olan diğer hemoglobinlerin (Ör: C-Harlem) varlığında test pozitif olur. Orak hücreli anemi, sickle triat ve HbS in diğer hastalıklarla kombine olduğu durumlarda (beta talasemi vb.) HbS görülür. Oraklaşma testinin pozitif olması durumunda kesin tanı için doğrulayıcı testler (Ör. Hb elektroferesi) yapılmalıdır.
NUMUNE KABI	Mor kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	EDTA'lı tam kan
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Ertesi gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Numunenin pıhtılı veya hemolizli olması
METOD	Periferik yayma
SAKLAMA ŞARTLARI	
REFERANS ARALIKLARI	Negatif
İLİŞKİLİ TESTLER	Hb elektroferesi

TEST ADI LAB KODU	HEMOGLOBİN ELEKTROFEREZİ 65016
------------------------------	---

SİNONİM	Hb elektroferesi, β talasemi ve hemoglobinopati taraması
KLİNİK KULLANIM ALANI	Varyant hemoglobinlerin tanımlanması ve miktarlarının belirlenmesi için tercih edilen bir testtir. Miktar tayinleri HPLC ile yapılmaktadır. Anormal bantlar belirlendiğinde Selüloz asetat elektroferesi ile doğrulama yapılmaktadır. Hastada eşlik eden bir demir eksikliği varsa yüksek Hb A2 düzeyleri yalancı düşük bulunabilir. Hb A2 : Megaloblastik anemide, hipertroidizm, Beta-talasemilerde artarken, Eritrolösemi, Hb H hastalığında düşer. HbF : Hereditör persistan HbF, orak hücreli anemi, Beta - talasemi majörde artar. Beta-talasemi minör'de normal, konjenital hemolitik anemide normal yada hafif yüksektir.
NUMUNE KABI	Mor kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	EDTA'lı tam kan, Hastanın en az 12 hafta kan transfüzyonu almamış olması gerekir. Hb H için taze kanla çalışılması uygundur.
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Haftada bir gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Pazartesi günleri
NUMUNE RED SEBEBİ	Numunenin pıhtılı veya hemolizli olması
METOD	Kapiler elektroferes ve Selüloz asetat elektroferesi
REFERANS ARALIKLARI	A2 % : 1.4-3.5 A % : 95-98.6 F % : <2 (2 yaşın üstünde ve erişkinlerde)
İLİŞKİLİ TESTLER	Tam kan sayımı, Periferik yayma, DNA analizi

TEST ADI LAB KODU	HEMOGLOBİN H BOYASI 65017
------------------------------	--------------------------------------

SİNONİM	Hb H BOYASI
KLİNİK KULLANIM ALANI	Hemoglobin elektroferesi birçok varyantın belirlemesinin yanında α -talasemi triat ve bazı hafif Hb H varyantlarında yetersiz kalabilmektedir. Bu nedenle α -talasemi triat ve Hb H teşhisinde kullanılmaktadır. Hb H ve α -talasemi hastalarında Brillant Krezil Blue boyası ile inkübasyon sonucunda eritrositlerde golf topu görünümü oluşur.
NUMUNE KABI	Mor kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Taze EDTA'lı tam kan
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Numunenin pıhtılı veya hemolizli olması
METOD	Brillant Krezil blue ile boyanmış periferik yayma
REFERANS ARALIKLARI	Hb H hastalığı 100%(+++), α Thalassemia trait (100%) (+), β -talasemi (1.4%)(+),demir eksikliği an. (17.7%) (+),herediter persistent fetal hemoglobin (-),diğer hemoglobinopatiler (-),normal kontrol (-)
İLİŞKİLİ TESTLER	Tam kan sayımı, Hb elektroferesi

TEST ADI LAB KODU	SUDAN BLACK B, PERIODIC ASIT SCHIFF, PEROKSİDAZ
------------------------------	--

	65018-19-20
SİNONİM	SBB, PAS
KLİNİK KULLANIM ALANI	AML, ALL, KML
NUMUNE KABI	
NUMUNE TÜRÜ	Kemik iliği ya da tam kandan yapılan yayma ya da EDTA'lı tam kan
NUMUNE MİKTARI	1ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	İyi yayılmamış yaymalar ya da pıhtılı kan
METOD	Yaymaları özel kitler ile boyanması
SAKLAMA ŞARTLARI	Yaymaların taze olması iyi boyama sonucu alınması için önemlidir
REFERANS ARALIKLARI	
İLİŞKİLİ TESTLER	Flow cytometrik testler

TEST ADI LAB KODU	PROTROMBİN ZAMANI 65023
SİNONİM	PT-INR
KLİNİK KULLANIM ALANI	<p>PT ekstrinsik koagülasyon yolunun taranmasında kullanılır. Temel olarak faktör VIIa ve doku faktöründen faktör X oluşturabilme kapasitesini ölçmektedir. Genellikle oral antikoagülan tedavisinin izlenmesinde kullanılır. Uzamış PT değerlerine yol açan faktörler: Faktör II,V,VII ve X eksikliği, K vitamini antagonistleri ile tedavi, yenidoğanda hemorajik hastalık, intestinal reabsorbsiyon bozuklukları, karaciğer hastalığı, fibrinoliz, disfibrinojenemi, DIC, dolaşımdaki inhibitörler.</p> <p>Uzamış PT: oral antikoagülan kullanımı, faktör eksikliği, dolaşımdaki inhibitörler nedeniyle olabilir. Eğer PT uzaması vitamin K eksikliğine bağlı ise vitamin K yüklenmesinden 12-24 saat sonra PT normal veya daha düşük seviyelere iner. PT uzamasının kazanılmış nedenleri kalıtsal nedenlerden daha yaygındır. Karaciğer disfonksiyonu, vitamin K eksikliği, varfarin kullanımı, DIC, heparin, hüridin, spesifik faktör inhibitörleri ve lupus antikoagülanları kazanılmış neden iken FVII,II,V,X, veya fibrinojen eksikliği herediter nedenler arasında yer alır.</p>
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
SAKLAMA ŞARTLARI	Komadin türevi kullanan hastalarda tedavi 2 hafta önce, heparin kullanımında ise 2 gün önceden kesilmelidir.
REFERANS ARALIKLARI	<p>10-14 sn 0.8-1.3 INR INR(İnternational sensivite indeksi) Farklı laboratuvarlarda yapılan PT testlerinin standardize edilmesinde kullanılmaktadır. $INR=(Hasta\ PT/Kontrol\ PT)*ISI$</p>
İLİŞKİLİ TESTLER	APTT, Fibrinojen, Koagülasyon faktörleri

TEST ADI LAB KODU	AKTİVE PARŞİYEL TROMBOPLASTİN ZAMANI 65024
SİNONİM	aPTT
KLİNİK KULLANIM ALANI	APTT intrensek koagülasyon yolunun (faktör XII,XI,V,ıx) taranmasında kullanılan genel bir koagülasyon testidir. Heparin tedavisini takibi, hemofili A, B taramasında kullanılır. Eğer PT normal ise Faktör VIII, IX, XI ve XII'de bozukluk görülebilir. Bu faktörlerde normal ise :prekallikrein ve HMW kininojen bozukluğu ve dolaşımda inhibitör olabilir. Uzamış aPTT; heparin ve antikoagülan kullanımı, faktör eksikliği, lupus antikoagülan ve dolaşan inhibitörler nedeniyle olabilir.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
SAKLAMA ŞARTLARI	Hasta eğer heparin kullanıyor ise bir sonraki dozdan 1 saat önce numune alınmalıdır. Heparin kullanılan koldan kan alınmamalıdır.
REFERANS ARALIKLARI	25-37 sn
İLİŞKİLİ TESTLER	PT, Fibrinojen, Koagülasyon faktörleri, lupus antikoru, trombosit sayımı

TEST ADI LAB KODU	TROMBİN ZAMANI 65025
SİNONİM	TT, Trombin pıhtılaşma zamanı
KLİNİK KULLANIM ALANI	Plazmaya trombin ekleyerek pıhtı oluşumuna kadar geçen süre ölçülmektedir. Hipofibrinojenemi, disfibrinojenemi benzeri fibrinojen bozukluklarında, heparin benzeri antikoagülanların varlığının belirlenmesi ve streptokinaz tedavisinin takibinde kullanılır.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
SAKLAMA ŞARTLARI	Testin hassasiyeti bakımından alınan numune en kısa zamanda laboratuvara ulaştırılmalıdır. Çünkü numune en kısa sürede santrifüj edilip plastik tüpe aktarılması gerekmektedir.
REFERANS ARALIKLARI	Trombin konsantrasyonu ve reaksiyon şartlarının iyonik gücüne bağlı olarak 14-21
İLİŞKİLİ TESTLER	APTT, PT, Fibrinojen, Von Willebrant Faktör

TEST ADI LAB KODU	FİBRİNOJEN 65026
SİNONİM	Faktör 1
KLİNİK KULLANIM ALANI	Fibrinojen, trombin tarafından fibrine dönüştürülen bir plazma proteindir. Karaciğerde sentezlenir ve akut faz reaktanıdır. Fibrinojen eksikliğinde PT, aPTT testlerinde uzama olur.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
SAKLAMA ŞARTLARI	D-Dimer yükselmiş hastalarda fibrinojen daha düşük saptanır. Azalmış hepatik senteze bağlı olarak karaciğer hastalıklarında, düzeyleri düşer, DIC’te tüketimle fibrinojen azalır. Akut faz reaksiyonları ve gebelikte fibrinojen artar.
REFERANS ARALIKLARI	180 - 400 mg/ dl
İLİŞKİLİ TESTLER	APTT, PT, D-Dimer, Koagülasyon faktörleri, TT

TEST ADI LAB KODU	D-DİMER 65027
SİNONİM	Fibrin Yıkım Ürünleri
KLİNİK KULLANIM ALANI	Bir fibrin yıkım ürünü olan D-Dimer, fibrinin plazmin tarafından yıkılması ile oluşur. Derin ven trombozu, pulmoner emboli ve dissemine intravasküler koagülasyonda, akut miyokard enfaktüsünde D-Dimer yükselir. Operasyon sonrası dönem, yara iyileşmesinde, kronik böbrek yetmezliğinde, malignitelerde de D-Dimer yükselebilir. Dolaşan romatoid faktör varlığında yalancı pozitif sonuçlar olabilir. D-Dimer ve fibrin yıkım ürünleri koagülasyon ve fibrinolitik sistemlerin aktive olduğu durumlarda yükselebilir.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	İmmünotürbidiametrik
SAKLAMA ŞARTLARI	15-25 °C 4 saat, 2-8 °C
REFERANS ARALIKLARI	0-550 µg/L FEU
İLİŞKİLİ TESTLER	APTT, PT, Fibrin Yıkım ürünleri, Fibrinojen, Trombosit Sayımı

TEST ADI LAB KODU	ANTİTROMBİN III 65028
SİNONİM	AT III, Heparin Kofaktör
KLİNİK KULLANIM ALANI	AT III pıhtılaşma sisteminde trombin, faktör IX a,Xa,XI a,XII a'yı inhibe eder. Etkisi heparinle ve heparin sülfatla artar. Eksikliği tromboza neden olmaktadır. Homozigot eksikliği nadir olup yaşamla bağdaşmaz. İki tip eksikliği vardır. TipI (kanditatif), TipII a,b,c (kalitatif). Akut trombozda tüketime bağlı olarak düşük bulunabilir. Karaciğer hastalığında, nefrotik sendromda, DIC, L-asparajinaz, heparin kullanımında ATIII düzeyi düşük bulunur. Kişisel veya ailesel trombolitik hastalık hikayesi olanlarda heparin tedavisi yetersizliğinde ATIII seviyesine bakılır. Trombozdan sonraki akut dönemde tüketime bağlı olarak düşük bulunur. Bu nedenle akut dönem geçtikten (6 ay sonra) ölçülmelidir.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Kromojenik
REFERANS ARALIKLARI	%83-118
İLİŞKİLİ TESTLER	APTT, PT, PT 20210, Koagülasyon faktörleri, D-Dimer, Fibrinojen, Homosistein, Lupus antikoagülan, Protein C, Protein S, Faktör V Lieden

TEST ADI LAB KODU	MİKS TEST 65029
SİNONİM	
KLİNİK KULLANIM ALANI	Hastanın PT, aPTT uzamasını faktör yada inhibitör kaynaklı olup olmadığının belirlenmesinde kullanılır. İnkübasyonlu yada inkübasyonsuz çalışılır.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları. Hasta heparin kullanıyorsa bir sonraki dozdan 1 saat önce örnek alınmalıdır. Heparin uygulanan koldan kan alınmamalıdır
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	Uzamanın normal değerlere yaklaşp yaklaşmadığına bakılır.
İLİŞKİLİ TESTLER	APTT, PT, Lupus antikoagülan

TEST ADI LAB KODU	PROTEİN C AKTİVİTESİ 65030
SİNONİM	PC Fonksiyonel
KLİNİK KULLANIM ALANI	Protein C, K vitaminine bağlı olarak karaciğerde sentezlenir. Endotel yüzeydeki trombomodülün ile trombinin birleşmesi sonucu protein C, aktive protein C'ye dönüşür. Aktive protein C, Protein S yardımıyla F Va ve FVIII a'nın prokoagülan aktivitelerini inhibe ederek koagülasyonun düzenlenmesine rol oynar. Tip I (kanditatif) ve Tip II (kalitatif) eksikliği mevcuttur. Eksikliği tromboza neden olur. Akut trombozda tüketime bağlı olarak düşük bulunur. Vitamin K eksikliği, oral antikoagülan tedavi, karaciğer hastalıkları, Dissemine intravasküler koagülasyonda Protein C düzeyi düşer. Trombozdan sonraki akut dönemde tüketime bağlı olarak düşük bulunur. Bu nedenle akut dönem geçtikten (6 ay sonra) ölçülmelidir. Faktör VIII yüksekliğinde, FV Lieden mutasyonunda hatalı olarak düşük bulunur. Lupus antikoagülan varlığında ise hatalı olarak yüksek bulunur.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	15 günde bir
SONUÇ VERME ZAMANI	15 günde bir
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları. Heparin kullanıyor ise testten 2 gün önce kesilmelidir. Komadin türevi antikoagülan tedavi uygulayanlarda tedavi 2 hafta önce kesilmelidir.
METOD	Kromojenik
REFERANS ARALIKLARI	%70-140
İLİŞKİLİ TESTLER	Protrombin 20210, Koagülasyon faktörleri, Faktör V Lieden, Homosistein, Antitrobin aktivite

TEST ADI LAB KODU	PROTEİN S AKTİVİTESİ 65031
SİNONİM	PS, Protein S fonksiyonel
KLİNİK KULLANIM ALANI	Protein S, K vitaminine bağlı olarak karaciğerde sentezlenir. Aktive PC nin kofaktörüdür. % 60 C4b'ye bağlı ,%40 'ı serbest dolaşır. Aktif olan formu serbesttir. Sadece serbest olan PS antikoagülan aktiviteye sahiptir. Konjenital PS eksikliği olan hastalarda tromboz riski artar. Lupus antikoagülan varlığında, F VIII yüksekliğinde, Protein S hatalı olarak düşük bulunur. Akut trombozda tüketime bağlı olarak düşük bulunur. Vitamin K eksikliği, oral antikoagülan tedavi, heparin ve östrojen kullanımında, karaciğer hastalıklarında, DIC ve cerrahi operasyonlarda Protein S düzeyi azalır. Trombozdan sonraki akut dönemde tüketime bağlı olarak düşük bulunur. Bu nedenle akut dönem geçtikten (6 ay sonra) ölçülmelidir. Faktör VIII yüksekliğinde, FV Lieden mutasyonunda hatalı olarak düşük bulunur. Lupus antikoagülan varlığında ise hatalı olarak yüksek bulunur.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	15 günde bir
SONUÇ VERME ZAMANI	15 günde bir
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları. Heparin kullanıyor ise testten 2 gün önce kesilmelidir. Komadin türevi antikoagülan tedavi uygulayanlarda tedavi 2 hafta önce kesilmelidir.
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	%60-130
İLİŞKİLİ TESTLER	Protrombin 20210, Koagülasyon faktörleri, Faktör V Lieden, Homosistein, Antitrobin aktivite

TEST ADI LAB KODU	AKTİVE PROTEİN C REZİSTANSI 65032
SİNONİM	APC-R
KLİNİK KULLANIM ALANI	APC trombin ile protein C nin proteolitik aktivasyonundan üretilir. APC-resistansı APC ilavesini takiben hasta plazmasının düşük antikoagülan cevabı ile karakterizedir. Başlıca faktör V Leiden mutasyonuna bağlı olarak gelişen APC resistansının araştırılmasında tarama testi olarak kullanılır. Venöz ve arteryel tromboembolik hastalık hikayesi olan kişilerin değerlendirilmesinde kullanılır. Güvenilir bir APC-R testi için hastanın aPTT düzeyleri normal olmalıdır. Lupus antikoagülan varlığında, F VIII yüksekliği, gebelik ve oral kontraseptif kullanımında yalancı APC resistansı görülmektedir.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	15 günde bir
SONUÇ VERME ZAMANI	15 günde bir
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları. Kumadin türevi antikoagülan kullanılan ilaç kullananlarda tedavi 2 gün önce kesilmelidir.
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	0.86-1.1
İLİŞKİLİ TESTLER	Faktör V Lieden, protrombin 20210, homosistein, lupus antikoaglan, antitrombin aktivitesi

TEST ADI LAB KODU	LUPUS ANTİKOAGÜLAN (TARAMA + DOĞRULAMA) 65033
SİNONİM	PTT-LA, LA-DVV, dRVVT, Dilüe Russell viper venom time
KLİNİK KULLANIM ALANI	Lupus antikorları trombotik olaylar, tekrarlayan fetal kayıplar, trombositopeni ve çeşitli nörolojik bozukluklarla ilgilidir. Diğer otoimmün hastalıklar, maligniteler, enfeksiyonlar, bazı ilaçların kullanımı sırasında da (fenotiazinler, kardiyak antiritmik ilaçlar) lupus antikoagülanları bulunabilir. Bu hastalarda aPTT gibi fosfolipide bağımlı in vitro pıhtılaşma testlerinde uzama olabilir.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	LA Tarama : 31-44 sn LA Doğrulama: 30-38 sn Tarama / Doğrulama : 0.8-1.2
İLİŞKİLİ TESTLER	Faktör V Lieden, protrombin 20210, homosistein, lupus antikoagülan, antitrombin aktivitesi

TEST ADI LAB KODU	FAKTÖR II 650401
SİNONİM	Protrombin aktivitesi
KLİNİK KULLANIM ALANI	Hereditör protrombin yetmezliği oldukça nadir görünür. PT, aPTT testlerinde uzama görünür. K vitamini yetersizliğinde ve oral antikoagülan tedavi protrombin düzeyini azaltır. Protrombin düzeyinin yüksekliği tromboz riskini artırır.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Soğukta
ÇALIŞMA ZAMANI	Ayda bir
SONUÇ VERME ZAMANI	Ayda bir
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	% 70-120
İLİŞKİLİ TESTLER	PT, aPTT

TEST ADI LAB KODU	FAKTÖR V 65034
SİNONİM	Labil faktör, Proakselerin
KLİNİK KULLANIM ALANI	Faktör V karaciğerde ve retiküloendotelial sistemin hisitiyositlerinde sentezlenir. Faktör V eksikliğinde PT ve aPTT testlerinde uzama olur. Gebelikte Faktör V düzeyi artabilir. Akut karaciğer yetmezliğinde azalmış senteze, DIC te ise artmış tüketime bağlı olarak Faktör V düzeyi düşük bulunabilir. Faktör V düzeyi karaciğer hastalığı ile K vitamini eksikliğinin ayırıcı tanısında da olarak kullanılabilir. Faktör V proteolitik inaktivasyonu çok duyarlıdır ve ölçümlerde yalancı düşüklükler görülür.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Soğukta
ÇALIŞMA ZAMANI	15 günde bir
SONUÇ VERME ZAMANI	15 günde bir
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	% 70-120
İLİŞKİLİ TESTLER	Antitrombin, Protein C ve S, Homosistein, MTHFR mutasyon analizi

TEST ADI LAB KODU	FAKTÖR VII 650402
SİNONİM	Otoprotrombin I,Prokonvertin; Stabil Faktör
KLİNİK KULLANIM ALANI	Faktör VII eksikliği nadir görülen , otozomal resesifgeçişli kalıtsal bir hastalıktır. Etkilenen bireylerde PT uzarken aPTT normaldir. Karaciger hastalığı ile K vitamini ayırıcı tanısında kullanılabılır. Oral antikoagülan kullanımında Karaciğer hastalıklarında ve K vitamini yetersizliğinde Faktör VII aktivitesi düşer.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısı
ÇALIŞMA ZAMANI	Ayda bir
SONUÇ VERME ZAMANI	Ayda bir
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	% 70-120
İLİŞKİLİ TESTLER	PT, aPTT

TEST ADI LAB KODU	FAKTÖR VIII 65035
SİNONİM	Antihemofilik faktör A
KLİNİK KULLANIM ALANI	Karaciğerde, endotelial sentezlenir. İntrinsek yolun bileşenidir ve dolaşımında VWF bağlı dolaşır. Konjenital eksikliğinde X'e bağlı resesif geçişli hemofili A hastalığına neden olur. aPTT uzar, PT normaldir. Faktör VIII akut faz reaktanı da olup, Östrojen kullanımı, diabetes mellitus, stres ve egzersiz durumlarında yükselir. Risk değerlendirilmesi yapıldıktan sonra heparin tedavisi testten 2 gün önce kesilmelidir.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısında
ÇALIŞMA ZAMANI	15 günde bir
SONUÇ VERME ZAMANI	15 günde bir
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	% 70-150
İLİŞKİLİ TESTLER	PT, aPTT, Fibrinojen, VWF

TEST ADI LAB KODU	FAKTÖR IX 65036
SİNONİM	Antihemofilik faktör B, Christmas faktör
KLİNİK KULLANIM ALANI	Karaciğerde sentezlenen K vitaminine bağımlı bir serum proteinidir. Konjenital eksikliğinde X'e bağlı resesif geçişli hemofili B hastalığına neden olur. aPTT uzar, PT normaldir. Akkiz FIX eksikliği ise oral antikoagülan kullanımı, şiddetli karaciğer hastalığı ve K vitamini eksikliğinde görülebilir. Risk değerlendirilmesi yapıldıktan sonra kumadin türevi antikoagülan kullanan hastalarda 2 hafta, heparin tedavisinde ise testten 2 gün önce kesilmelidir.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısında
ÇALIŞMA ZAMANI	15 günde bir
SONUÇ VERME ZAMANI	15 günde bir
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	% 70-120
İLİŞKİLİ TESTLER	PT, aPTT, Fibrinojen, VWF

TEST ADI LAB KODU	FAKTÖR X 65037
SİNONİM	Stuart faktör, Otoprotrombin C
KLİNİK KULLANIM ALANI	Karaciğerde sentezlenen K vitaminine bağımlı bir serum proteinidir. Konjenital eksikliğinde X'e bağlı otozomal resesif geçiş göstermektedir. aPTT, PT uzamıştır. Akkiz FX eksikliği ise primer amiloidozis ile ilişkilidir. Ayrıca oral antikoagülan ve K vitamini eksikliğinde Faktör X düzeyi azalır. Risk değerlendirilmesi yapıldıktan sonra kumadin türevi antikoagülan kullanan hastalarda 2 hafta, heparin tedavisinde ise testten 2 gün önce kesilmelidir.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısında
ÇALIŞMA ZAMANI	Ayda bir
SONUÇ VERME ZAMANI	Ayda bir
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	% 70-120
İLİŞKİLİ TESTLER	PT, aPTT, Fibrinojen, VWF

TEST ADI LAB KODU	FAKTÖR XI 65038
SİNONİM	Plazma tromboplastin antesedan
KLİNİK KULLANIM ALANI	Karaciğerde sentezlenir. Homozigot faktör XI eksikliği olan hastalarda aPTT uzar. PT, trombosit sayısı ve trombosit fonksiyon testleri normaldir. Kazanılmış hastalık karaciğer hastalıkları ve inhibitörlerle ilişkilidir. Risk değerlendirilmesi yapıldıktan sonra kumadin türevi antikoagülan kullanan hastalarda 2 hafta, heparin tedavisinde ise testten 2 gün önce kesilmelidir.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısında
ÇALIŞMA ZAMANI	Ayda bir
SONUÇ VERME ZAMANI	Ayda bir
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	% 70-120
İLİŞKİLİ TESTLER	PT, aPTT, Fibrinojen, VWF

TEST ADI LAB KODU	FAKTÖR XII 650403
SİNONİM	Hegeman Faktör
KLİNİK KULLANIM ALANI	Heediter Faktör XII hastalarının çoğundakanama problemleri gözükmezken, tromboembolik problemler daha sık görülür.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısında
ÇALIŞMA ZAMANI	Ayda bir
SONUÇ VERME ZAMANI	Ayda bir
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	% 70-150
İLİŞKİLİ TESTLER	aPTT, Fibrinojen

TEST ADI LAB KODU	FAKTÖR XIII 65039
SİNONİM	Fibrin stabilize edici faktör
KLİNİK KULLANIM ALANI	Faktör XIII eksikliği otozomal resesif geçiş gösterir. Hastalarda ilk kanama bulgusu göbek kordonu ayrıldıktan sonra gözlenir. Bu hastalarda genel hemostaz testleri normal iken travma sonrası oluşan yaralar geç iyileşir. Risk değerlendirilmesi yapıldıktan sonra kumadin türevi antikoagülan kullanan hastalarda 2 hafta, heparin tedavisinde ise testten 2 gün önce kesilmelidir.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısında
ÇALIŞMA ZAMANI	15 günde bir
SONUÇ VERME ZAMANI	15 günde bir
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Kromojenik
REFERANS ARALIKLARI	% 70-140
İLİŞKİLİ TESTLER	PT, aPTT, Fibrinojen

TEST ADI LAB KODU	İN VİTRO KANAMA ZAMANI (Kollojen-Epinefrin/Kollojen- ADP) 65042
SİNONİM	PFA-100, Trombosit Fonksiyon Analizörü, Trombosit fonksiyon testi
KLİNİK KULLANIM ALANI	İntrinsik nedenlere bağlı platelet disfonksiyonunda (glykoprotein I b , glykoprotein II b / III a), von Willebrand hastalığında ve trombosit inhibe edici ajanların takibinde tarama testi olarak kullanılır. Testin yapılabilmesi için hastanın trombosit sayısının >100.000 olmalıdır.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	2ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısında
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	İnvitro vasküler hasar oluşturarak platelet adesyonu ve agregasyonu değerlendirilir
REFERANS ARALIKLARI	Kollojen-Epinefrin: 85-165 sn Kollojen- ADP : 71-118 sn
İLİŞKİLİ TESTLER	PT, aPTT, Fibrinojen, VWF

TEST ADI LAB KODU	TROMBOSİT AGREGASYONU 65044-45-46-47
SİNONİM	
KLİNİK KULLANIM ALANI	Trombositlerin fonksiyon bozukluklarının ayrıntılı incelenmesinde kullanılan testtir. Bernard Soulier sendromu (GP Ib/IX Eksikliği) Glanzmann trombastenisi (GPIIb-IIIa eksikliği), Sekresyon bozuklukları "Release" bozuklukları ve granül bozuklukları, von Willebrand Hastalığı tespitinde kullanılır. Hasta mümkünse 10-14 gün içinde herhangi bir ilaç (özellikle aspirin gibi trombositlerin agregasyonunu bozan ilaçlardan) kullanmaması gerekir. Kullandıysa test 10 gün sonra yapılır. Sabah aç kan verilmesi daha uygundur. Testin yapılabilmesi için hastanın trombosit sayısının >100.000 olmalıdır.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	İki adet 4 ml tüp
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısında
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Aynı gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	Agregasyon %
REFERANS ARALIKLARI	ADP % :69-88 Kollojen % :70-94 Epinefrin % :78-88 Ristocetin % :87-102
İLİŞKİLİ TESTLER	VWF Ag, Ricof, Trombosit sayımı,İnvitro Kanama Zamani

TEST ADI LAB KODU	VON WILLEBRANT FAKTÖR (ANTİJENİK+INNOVANCEVWF AC) 65048
SİNONİM	VWF Ag, Ricof
KLİNİK KULLANIM ALANI	VWF faktör plazmada VIII ile kompleks yapmış olarak bulunan multimerik yapıda bir proteindir. Endotel hücresi ve megakaryositler tarafından sentezlenir. Primer hemostazdaki fonksiyonu yanında faktör VIII 'i stabilize ederek sekonder hemostaza da destek olmaktadır. Eksikliğinde mukokutanöz kanamalar görülür. Kalıtsal eksikliğide üç tipi tarif edilmiştir. Tip I (kanditatif), TipII (yapısal), TipIII (Kalitatif). Multiple myeloma, lenfoma ve hipotroidizm de kazanılmış VWF eksikliği görülebilir. Aynı zamanda akut faz reaktanıdır.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	4ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısında
ÇALIŞMA ZAMANI	VWF Ag 15 günde bir Ricof Ambalaj miktarı tamamlanınca
SONUÇ VERME ZAMANI	15 gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	VWF Ag immünotürbidiametrik, Ricof ise agregometrik.
REFERANS ARALIKLARI	VWF Ag % : %50-160 INNOV. VWF AC%:0 kan grubunda :%46-145 A,B,AB kan gruplarında : %61-179
İLİŞKİLİ TESTLER	VWF Ag miktarı belirler. Ricof VWF aktivasyonunu belirler. PT,aPTT,Fibrinojen ,Koagülasyon faktörleri

TEST ADI LAB KODU	KOAGÜLASYON FAKTÖR İNHİBİTÖR TAYİNİ 65049
SİNONİM	
KLİNİK KULLANIM ALANI	Faktör replasman tedavisi alanlarda veya spontan olarak (doğum sonrası, immünolojik hastalıklar, antibiyotik kullanımı, maligniteler, ileri yaş) faktör inhibitörü gelişmekte ve ilgili faktörleri inhibe etmektedir. Bu teste yaygın olarak faktör VIII, IX inhibitörleri bakılmaktadır.
NUMUNE KABI	Sitratlı mavi kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Sitratlı plazma
NUMUNE MİKTARI	4ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısında
ÇALIŞMA ZAMANI	Tarama testi her gün, Bethesta testi 15 günde bir
SONUÇ VERME ZAMANI	Her gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları. Hastaya plazma verilmeden önce ya da verilen plazma harcandıktan sonra kan alınmalıdır.
METOD	Koagülometrik
REFERANS ARALIKLARI	Negatif ya da 0-0.6 BU
İLİŞKİLİ TESTLER	PT, aPTT, Fibrinojen, Koagülasyon faktörleri

TEST ADI LAB KODU	İnvitro İlaç Duyarlılığı Testleri
SİNONİM	Tam Kan Agregasyonu
KLİNİK KULLANIM ALANI	Anti-Trombosit tedaviye karşı bireysel cevabın ölçülmesinde kullanılır. Test sonucuna göre anti-trombosit tedavi cevabı belirlenir.Biz Laboratuvarımızda Clopidogrel (ADP) ve Aspirine(ASPI) olan cevabı ölçüyoruz.
NUMUNE KABI	Beyaz kapaklı tüp
NUMUNE TÜRÜ	Hirudinli plazma
NUMUNE MİKTARI	3 ml
TRANSPORT SICAKLIĞI	Oda ısısında
ÇALIŞMA ZAMANI	Her gün
SONUÇ VERME ZAMANI	Her gün
NUMUNE RED SEBEBİ	Oda ısısında 2 saatten fazla beklemiş, hemolizli pıhtılı heparinli numuneler, uygun olmayan kan antikoagülan oranları.
METOD	İmpedans Agregometre
REFERANS ARALIKLARI	Eklerde Tablo 2,3
İLİŞKİLİ TESTLER	Trombosit Agregasyon Testi

6. ÖZET TEST LİSTESİ (ALFABETİK SIRA)

Test	Örnek	Kapak	Metot	Çalışma Günü	Referans Değerler
------	-------	-------	-------	--------------	-------------------

Antitrombin-III (AT-III)	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	Her gün	%83-118
APC Rezistansı	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	15 günde	0.86-1.10
Asit Ham	Serum Eritrosit	Sarı, Mor	Hemoliz	Her gün	Negatif
aPTT	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	Her gün	25-37 sn
D-Dimer	Sitratlı plazma	Mavi	İmmünotürbidia metrik	Her gün	0-500 µg/L
Faktör II	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	15 günde	%70-120
Faktör V	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	15 günde	%70-120
Faktör VII	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	15 günde	% 70-120
Faktör VIII	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	15 günde	% 70-150
Faktör IX	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	15 günde	% 70-120
Faktör X	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	15 günde	% 70-120
Faktör XI	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	15 günde	% 70-120
Faktör XII	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	15 günde	% 70-150
Faktör XIII	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	15 günde	% 70-140
Fibrinojen	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	Her gün	180-400 mg/dL
G6PD	Tam kan (EDTA)	Mor	Spekteo fotometrik	Her gün	Spot : Normal Kinetik :4,6-13,5(U/g Hb)
Tam kan sayımı	Tam kan (EDTA)	Mor	Otomatize	Her gün	
Hemoglobin Elektroforezi	Tam kan (EDTA)	Mor	Selüloz asetat, HPLC	Her gün	A2 %:1.4-3.5 A %:95-98.6 F %:<2(2 yaşın üstündeki çocuklarda ve erişkinlerde)
Hemoglobin H	Taze Tam kan (EDTA)	Mor	Brillant Krezil blue ile boyanmış periferik yayma	Her gün	Hb H hastalığı 100%)(+++),αThalassemia trait (100%) (+), β -talasemi (1.4%)(+),demir eksikliği an. (17.7%) (+),herediter persistent fetal hemoglobin (-),diğer hemoglobinopatiler (-),normal kontrol (-)
Koagülasyon inhibitör tayini	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	Her gün	Negatif ya da 0-0.6 BU
Kriyoglobulin	Düz kan	Sarı	Presipitasyon	Her gün	Negatif
Lupus Antikoagülanı (LA)	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	Her gün	LA Tarama : 31-44 sn LA Doğrulama: 30-38 sn Tarama / Doğrulama : 0.8-1.2
Methemoglobin	Heparinli EDTA'lı	Enjektör Mor	Spekto fotometrik	Her gün	Erişkinde < %1 Çocukta < %1.5

Miks test	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	Her gün	
Oraklaşma	Tam kan (EDTA)	Mor	Periferik yayma çözünürlük	Her gün	Negatif
Osmotik Frajilite (İnkübasyonlu)	Heparinili kan	Enjektör	Kanditatif tüp yöntemi	Ertesi gün	2.3.4. tüpte hemoliz görüldüğünde osmotik frajilite artmış 5.6.7. tüpte hemoliz varsa osmotik farajilite normal 8.tüp ve üzerinde hemoliz varsa osmotik frajilite azalmış denilir.
PAS	Tam kan (EDTA), periferik ya da Kemik iliği	Mor	Pas kit	Her gün	
Periferik yayma	Tam kan (EDTA)	Mor	Wright ,Giemsa boyama	Her gün	
Peroksidaz	Tam kan (EDTA), periferik yada Kemik iliği	Mor	Peroksidaz kit	Her gün	
Piruvat kinaz	Tam kan (EDTA)	Mor	Spekro fotometrik	Her gün	Spot : Normal Kinetik : 37°C 41-52 U/g Hb
Protein C Aktivitesi	Sitratlı plazma	Mavi	COAG		%70-140
Protein S Aktivitesi	Sitratlı plazma	Mavi	COAG		%60-130
Protrombin zamanı (PT)	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	Her gün	10.1-14.9sn INR 0.8-1.3
Retikülosit boyama	Tam kan (EDTA)	Mor	Brillant krezil Blue	Her gün	Erkek <%2 Kadın<%3
Retikülosit sayımı	Tam kan (EDTA)	Mor	Tam otomatik cihazda	Her gün	%0.5-2.5
Sedimentasyon hızı (ESR)	Tam kan (EDTA)	Siyah	Westergren	Her gün	0-20/h
Sudan Black B	Tam kan (EDTA), periferik yada Kemik iliği	Mor	SBB kit	Her gün	
Trombin zamanı	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	Her gün	14-21 sn
Trombosit Agregasyonu	Sitratlı plazma	Mavi	Agregasyon	Her gün	ADP % :69-88 Kollajen % :70-94 Epinefrin % :78-88 Ristocetin % :87-102
Von Willebrant Faktör (Ag)	Sitratlı plazma	Mavi	İmmünotürbidi ametrik	15 günde	VWF Ag%:50-160
INNOV. VWF AC	Sitratlı plazma	Mavi	COAG	Numune	

				toplanıp çalışılır	INNOV. VWF AC%: 0 kan grubu :%46-145 A,B,AB kan grup : %61- 179
İnvitro İlaç Duyarlılığı	Hirudinli Plazma	Beyaz	Agregasyon	Her gün	Ek Tablo 2,3

7. KISALTMALAR

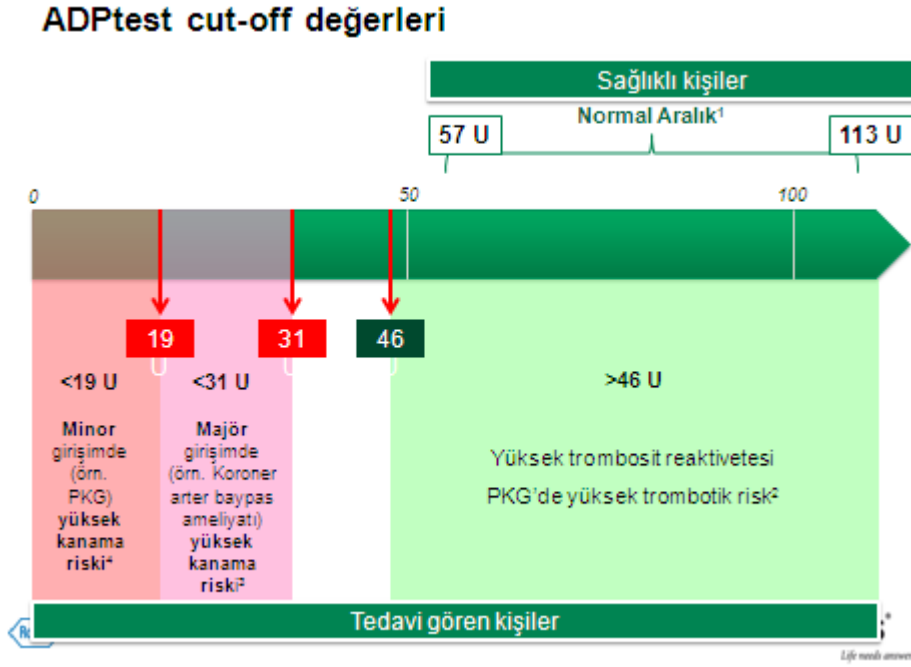
- ACD : Asit Citrat Dekstroz
- ALL : Akut Lenfoblastik Lösemi
- AML : Akut Myeloblastik Lösemi
- ANA : Anti Nüklear Antikor
- APTT : Aktive Parsiel Tromboplastin Time
- CBC : Komle Kan Sayımı
- COAG: Koagülasyon
- CRP : C reaktif protein
- DIC : Dissemine İntravasküler Koagülasyon
- EDTA : Etilen Diamin Tetra Asetik Asit
- ESR : Eritrosit Sedimentasyon Oranı
- G6PD : Glikoz 6 Fosfat Dehidrogenaz
- Hb M : Hemoglobin M
- KML : Kronik Myeloid Lösemi
- LAP : Lökosit Alkalen Fosfataz
- Met Hb : Methemoglobin
- PAS : Periyodik Asit Schiff
- PNH : Paroksizmal Naktürnal Hemoglobinoüri
- PK : Piruvat kinaz
- PT : Protrombin zamanı
- SBB : Sudan Black B
- Ricof : Ristosetin Kofaktör
- TT : Trombin Time

8. EK TABLOLAR

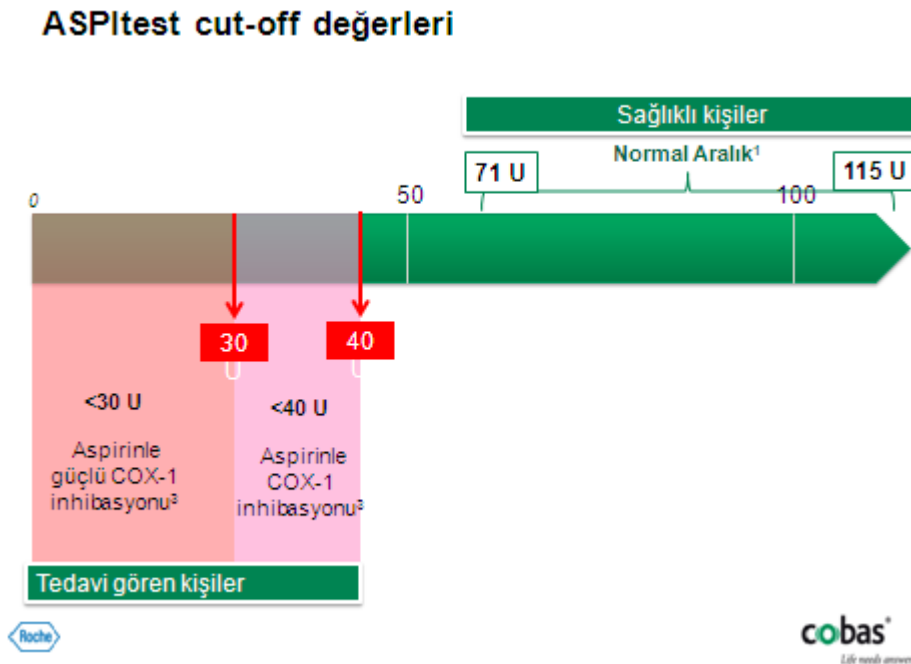
TABLO 1: Trombosit Agregasyonun Değerlendirilmesi

Agregasyon Ajanı	Aspirin Etkisi	VWF& Bernard Soulier	Sekresyon deffekti/Depo	Glanzman Trombasthenia
ADP	Normal,Değişken	Normal	Normal,Değişken	Agregasyon olmaz
Kollojen	Normal,Değişken	Normal	Normal	Agregasyon olmaz
Epinefrin	Değişken	Normal	Değişken	Agregasyon olmaz
Ristocetin	Oranda düşme olur	Agregasyon olmaz		Agregasyon Oranında düşme olur

TABLO 2: İnvitro İlaç Duyarlılığı Testinde ADP Cevabın Değerlendirilmesi

TABLO 3: İnvitro İlaç Duyarlılığı Testinde ASPI Cevabın Değerlendirilmesi

Tablo 4:Kan Alınmasında Kullanılan Tüpler ve Özellikleri

KAPAK RENGİ	KATKI MADDESİ	KATKI MADDESİNİN İŞLEVİ	DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR	KULLANIMI
 Sarı	Separatör jel içeren tüpler (SST)	Santrifüj sonrası hücreler ile serumun karışmasını önler	Pıhtı oluşumu yaklaşık 20 dk sürer	Serum elde etmede kullanılır
 Mor	EDTA	Pıhtılaşmayı önlemek için kalsiyumu uzaklaştırır	6-8 kez altüst edilerek iyi karıştırılır	Tam kan sayımı için CBC cihazlarında kullanılıyor
 Mavi	Sodyun sitrat	Pıhtılaşmayı önlemek için kalsiyumu uzaklaştırır	Tüpün üzerindeki çizgiye kadar doldurulmalı ve iyice karıştırılmalıdır. Kan/antikoagülan oranı çok önemlidir.(1/9)	Koagülasyon testlerinde PT,aPTT,Faktörve inhibitör tayini için koagülasyon cihazında kullanılır
 Beyaz	Hirudinli Plazma	Pıhtılaşmayı önlemek için Trombini bağlar.	Tüpün üzerindeki siyah aralıklar içinde olacak şekilde doldurulmalı 6-8 kez altüst edilerek iyi karıştırılır	Tam Kan Agregasyonu